

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Razveza in ločitev

Na področju civilnega pravosodja se bodo postopki, ki še potekajo, in postopki, ki so se začeli pred koncem prehodnega obdobja, nadaljevali po pravu EU. Evropski portal e-pravosodje bo na podlagi vzajemnega priznavanja ohranil informacije, povezane z Združenim kraljestvom, do konca leta 2022.

Razveza in ločitev

Gibraltar

1 Kakšni so pogoji za razvezo zakonske zveze?

Mož ali žena mora pri sodišču vložiti pisni zahtevek (imenovan tožba). Zahtevke za razvezo zakonske zveze obravnava vrhovno sodišče in zakonca morata takšen zahtevek vložiti pri tem sodišču. Vložnik mora dokazati, da je zakonska zveza postala nepopravljivo nevzdržna, in predložiti dokaze za eno od spodaj navedenih petih dejstev.

Tožbe za razvezo zakonske zveze ni mogoče vložiti **dve leti** od dneva sklenitve zakonske zveze. Izjeme od tega pravila so mogoče le, če je bil tožnik izpostavljen izjemni stiski, če je bilo toženčevo ravnanje izjemno izprijeno ali če je bil tožnik na dan sklenitve zakonske zveze mlajši od 16 let.

2 Kakšni so razlogi za razvezo zakonske zveze?

Edini razlog za razvezo je, da je zakonska zveza postala nepopravljivo nevzdržna. Za dokazovanje, da je zakonska zveza postala nepopravljivo nevzdržna, je treba predložiti dokaze o enem ali več „dejstvih“ v zakonski zvezi:

drugi zakonec je prešuštoval, tako da je življenje z njim za vložnika nevzdržno;

nerazumno vedenje, kar pomeni, da se drugi zakonec vede tako, da od vložnika ni mogoče razumno pričakovati, da bo še naprej živel z njim;

zapustitev, kar pomeni, da je drugi zakonec zapustil vložnika dve leti pred vložitvijo zahtevka za razvezo zakonske zveze;

prenehanje življenjske skupnosti zakoncev dve leti pred vložitvijo zahtevka za razvezo zakonske zveze (s soglasjem drugega zakonca);

prenehanje življenjske skupnosti pet let pred vložitvijo zahtevka za razvezo zakonske zveze (brez soglasja drugega zakonca).

Sodišče mora, kolikor je le mogoče, proučiti dejstva, ki jih zatrjuje vložnik (tožnik), in dejstva, ki jih zatrjuje drugi zakonec (toženec). Če je sodišče na podlagi dokazov prepričano, da je zakonska zveza postala nepopravljivo nevzdržna, sodnik vrhovnega sodišča izda odločbo o razvezi zakonske zveze, če je zadovoljen z ureditvijo v zvezi z otroki razvezanih strank.

Če je sodišče prepričano, da je zakonska zveza postala nepopravljivo nevzdržna, bo najprej izdalo „decree nisi“ (začasno odločbo o razvezi zakonske zveze). Po šestih tednih lahko stranka, ki je pri sodišču vložila zahtevek za razvezo zakonske zveze, vloži zahtevek za pridobitev „decree absolute“ (pravnomočne odločbe o razvezi zakonske zveze). Roka za zahtevek za izdajo pravnomočne odločbe ni, razen v izjemnih okoliščinah.

Vendar če je zahtevek za pravnomočno odločbo vložen več kot 12 mesecev po izdaji začasne odločbe o razvezi zakonske zveze, mu mora vložnik priložiti pisno obrazložitev, v kateri:

navede razloge za zamudo;

navede, ali je po izdaji začasne odločbe o razvezi zakonske zveze živel z zakoncem, in če je, kdaj, ter

navede, ali je, če gre za ženo, po izdaji začasne odločbe o razvezi zakonske zveze rodila otroka, in če ga je, navede relevantna dejstva in to, ali se domneva ali ne, da je otrok možev otrok ali bi lahko bil možev otrok.

Sodnik lahko vložnika pozove, naj predloži zapriseženo izjavo, s katero potrdi obrazložitev, ki jo je navedel, in lahko to, če se mu zdi primerno, zahteva tudi za celotni zahtevek.

3 Katere so pravne posledice razveze, kar zadeva:

3.1 osebne odnose med zakoncema (na primer priimek);

Zakonska zveza preneha obstajati, tako da zakoncema ni več treba živeti skupaj ali nadaljevati osebnega odnosa, razen če stranki to želita. Zakonca lahko skleneta novo zakonsko zvezo, če tako želita. Odločita se lahko, da bosta obdržala priimek, prevzet ob sklenitvi zakonske zveze, ali znova prevzela priimek, ki sta ga imela pred sklenitvijo zakonske zveze.

3.2 razdelitev premoženja zakoncev;

O tem odloča sodišče na podlagi slišanih dejstev vsake zadeve. Tudi če se zakonca sporazumeta o delitvi premoženja, je sodišče še vedno v celoti pristojno za potrditev ali spremembo sporazuma.

3.3 mladoletne otroke zakoncev;

Vrhovno sodišče je bodisi pred izdajo končne odločbe bodisi po njej pristojno, da odloči o pravici do varstva in vzgoje otroka, preživnini in izobraževanju zakonskih otrok ali celo odredi, da se izvede postopek za izročitev otrok pod zaščito sodišča. Vrhovno sodišče ne more izdati pravnomočne odločbe o razvezi zakonske zveze, če ni prepričano, da so bili doseženi zadovoljivi dogovori v zvezi z otroki.

3.4 obveznost plačevanja preživnine drugemu zakoncu?

Vrhovno sodišče lahko ob izdaji začasne odločbe o razvezi zakonske zveze ali kadar koli po tem odredi, da mož svoji ženi med skupnim življenjem izplačuje takšen mesečni ali tedenski znesek za preživljanje in vzdrževanje žene, za katerega sodišče meni, da je primeren. Upravičenost žene do preživnine preneha, ko sklene novo zakonsko zvezo, takšna sklenitev zakonske zveze pa ne vpliva na preživnino za zakonskega otroka.

4 Kaj pravni izraz „prenehanje življenjske skupnosti“ dejansko pomeni?

Po pravu Gibraltarja se prenehanje življenjske skupnosti (legal separation) imenuje „judicial separation“. Po izdaji takšne odločbe se od zakonca, ki je vložil zahtevek za odločbo, ne pričakuje več, da bo še naprej živel s svojim možem ali ženo. Vendar ne bo mogel skleniti nove zakonske zveze. Prenehanje življenjske skupnosti dejansko pomeni možnost za zakonca, katerih zakonska zveza je postala nevzdržna, vendar ne želita skleniti nove zakonske zveze. Vložniku zahtevka za prenehanje življenjske skupnosti ni treba dokazati, da je zakonska zveza postala nepopravljivo nevzdržna. Po izdaji odločbe o prenehanju življenjske skupnosti je mogoče vložiti zahtevek za izdajo odločbe o razvezi zakonske zveze.

5 Kakšni so pogoji za prenehanje življenjske skupnosti?

Vložnik zahtevka mora dokazati eno ali več dejstev, potrebnih za dokaz, da je zakonska zveza postala nevzdržna, in mu v nasprotju z zakonci, ki predlagajo razvezo zakonske zveze, za začetek postopka ni treba čakati tri leta po datumu sklenitve zakonske zveze.

6 Katere so pravne posledice prenehanja življenjske skupnosti?

Če zakonec, katerega življenjska skupnost z drugim zakoncem je prenehala, umre, ne da bi napravil oporoko, se njegovo premoženje razdeli v skladu s pravili o dedovanju brez oporoke, odločba o prenehanju življenjske skupnosti pa ima enak učinek kot razveza zakonske zveze. Noben zakonec torej nima nato nobene pravice do premoženja zakonca, ki je umrl brez oporoke. Vendar če zakonec, katerega življenjska skupnost z drugim zakoncem je prenehala, umre in je napravil oporoko, prenehanje življenjske skupnosti nima učinka na pravico na podlagi navedene oporoke, če je na primer preživel zakonec imenovan kot upravičenec na podlagi navedene oporoke.

Enake določbe o delitvi premoženja, kot so na voljo pri razvezi zakonske zveze, so sodišču na voljo tudi pri prenehanju življenjske skupnosti.

7 Kaj izraz „razveljavitev zakonske zveze“ dejansko pomeni?

Obstajata dve obliki razveljavitve zakonske zveze. Zakonska zveza se lahko razglasi za „nično“, kar pomeni, da zakonska zveza ni bila nikoli veljavna in ni nikoli obstajala. V drugačnih okoliščinah pa je lahko zakonska zveza „izpodbojna“, kar pomeni, da lahko eden od zakoncev vložiti zahtevek za razglasitev zakonske zveze za neveljavno. Zakonska zveza se lahko nadaljuje, če oba zakonca soglašata s tem.

8 Kakšni so pogoji za razveljavitev zakonske zveze?

Zakonska zveza je nična in neveljavna, če:

ne izpolnjuje pogojev iz zakona o zakonski zvezi;

je bil eden od zakoncev ob sklenitvi zakonske zveze že v pravno veljavni zakonski zvezi;

zakonca nista različnega spola. Eden od zakoncev mora biti moški, drugi pa ženska, da bi bila zakonska zveza veljavna;

je imel eden od zakoncev v primeru poligamne zakonske zveze, sklenjene zunaj Gibraltarja, ob sklenitvi zakonske zveze stalno prebivališče v Gibraltarju.

Zakonska zveza je izpodbojna v naslednjih okoliščinah:

zakonska zveza se ne konzumira [če ni prišlo do spolnega odnosa med zakoncema po sklenitvi zakonske zveze] zaradi nesposobnosti enega od zakoncev; zakonska zveza se ne konzumira, ker je toženec zavestno odklonil njeno konzumacijo;

eden od zakoncev ni veljavno privolil v zakonsko zvezo, ker je bil pod pritiskom in prisiljen privoliti, ker je bil v zmoti glede pravnih učinkov zakonske zveze ali ker duševno ni bil sposoben oceniti učinkov odločitve o sklenitvi zakonske zveze;

eden od zakoncev je ob sklenitvi zakonske zveze trpel za tako duševno boleznijo, da ni bil primeren za zakonsko zvezo, ali je imel nalezljivo spolno bolezen, tožnik pa s tem dejstvom ob sklenitvi zakonske zveze ni bil seznanjen;

tožena stranka je bila ob sklenitvi zakonske zveze noseča z osebo, ki ni tožnik, tožnik pa takrat ni vedel za to.

9 Katere so pravne posledice razveljavitve zakonske zveze?

Ko je zakonska zveza razveljavljena, je nična in neveljavna, vendar mora biti vrhovno sodišče v primeru skupnih otrok iz zakona prepričano, da so bili doseženi ustrezni dogovori. Določita se lahko tudi plačevanje preživnine ter pravica do varstva in vzgoje otrok/preživljanje otrok.

10 Ali obstajajo alternativni zunaj sodni načini reševanja sporov v zvezi z razvezo zakonske zveze, pri katerih ni treba začeti postopka pri sodišču?

Za razvezo zakonske zveze je pristojno izključno vrhovno sodišče Gibraltarja. Vendar je mogoče socialno pomoč pridobiti prek zakonskega svetovanja.

11 Kje je treba vložiti zahtevek (tožbo) za razvezo/prenehanje življenjske skupnosti/razveljavitev zakonske zveze? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente moram priložiti zahtevku?

Zahtevke je treba vložiti v sodni pisarni vrhovnega sodišča, Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar.

Zahtevek se vložiti s tožbo, podprto z argumentiranimi dokazi, priložiti pa je treba tudi kopijo poročne listine in kopije rojstnih listov otrok ter navesti razloge za razvezo/prenehanje življenjske skupnosti/razveljavitev zakonske zveze. Navesti je treba tudi zakonske otroke in finančne razmere tožnika. Več informacij je mogoče dobiti v sodni pisarni vrhovnega sodišča, Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar, telefon: (+350) 20075608.

12 Ali lahko dobim pravno pomoč za kritje stroškov postopka?

Pravna pomoč za kritje stroškov postopka je na voljo, če so izpolnjena ustrezna merila v zvezi z dohodkom. Obrazci in nadaljnje informacije so na voljo v sodni pisarni vrhovnega sodišča, Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar.

13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo v zvezi z razvezo/prenehanjem življenjske skupnosti/razveljavitvijo zakonske zveze?

Odločba o razvezi ali razveljavitvi zakonske zveze se lahko razveljavi, preden odločba postane pravnomočna. V primeru prenehanja življenjske skupnosti je mogoče odločbo v nekaterih okoliščinah razveljaviti kadar koli po njeni izdaji. Odločbe v zvezi s preživnino ter pravico do varstva in vzgoje otrok se lahko spremenijo, potem ko odločba postane pravnomočna.

14 Kaj je treba storiti, da bo odločba o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici, priznana v tej državi članici?

V Uredbi Sveta (ES) št. 2201/03 je navedeno, da je mogoče sodno odločbo o razvezi zakonske zveze, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, izdano v eni državi članici, priznati v drugih državah članicah. Potrebne dokumente je mogoče pridobiti pri sodišču, ki je izdalo odločbo, in jih je treba predložiti vrhovnemu sodišču.

Uredba ne vpliva na vprašanja krivde, premoženjske posledice zakonske zveze, preživninske zadeve ali katere koli druge stranske zadeve. Med zadevno stranko in državo članico, ki izvaja pristojnost, mora obstajati dejanska povezava.

Priznanje se lahko zavrne, če je odločba v nasprotju z javnim redom, če je izdana zoper toženca, ki ni sodeloval v postopku, če tožencu niso bili pravočasno vročeni ustrezni dokumenti ali če je odločba nezdržljiva s sodno odločbo, izdano v postopku med istima strankama v Gibraltarju, ali če je nezdržljiva s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi, če se lahko predhodna sodna odločba prizna v Gibraltarju.

Vsaka zainteresirana stranka lahko zahteva izdajo odločbe o priznanju oziroma nepriznanju sodne odločbe. Vrhovno sodišče lahko prekine postopek, če je bila zoper sodno odločbo, katere priznanje se zahteva, vložena pritožba.

Če odločbe ni mogoče priznati v skladu s to uredbo, za priznanje razveze zakonske zveze, dosežene v tuji državi, veljajo določbe zakona o zakonskih zadevah. V njih je določeno, da:

se veljavnost razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti, doseženih s postopkom v tujini, prizna, če:

sta razveza zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti veljavna po pravu države, v kateri sta bila dosežena, in

je eden od zakoncev na zadevni datum (to je datum, ko se je začel postopek za razvezo zakonske zveze):

imel običajno prebivališče v državi, kjer sta bila dosežena razveza zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti, ali

imel stalno prebivališče v navedeni državi ali

bil državljan navedene države.

15 Pri katerem sodišču je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?

Razveze zakonske zveze in prenehanja življenjske skupnosti v drugih državah se priznajo po pravu Gibraltarja, če so izpolnjeni nekateri pogoji. Priznanju take razveze zakonske zveze/prenehanja življenjske skupnosti se lahko ugovarja na podlagi dejstva, da ni izpolnjen eden od pogojev iz zakona o zakonskih zadevah. V takem primeru se lahko pri vrhovnem sodišču Gibraltarja vložiti zahtevek za razglasitev, da določena razveza zakonske zveze/prenehanje življenjske skupnosti, dosežena v drugi državi, nista veljavna.

16 Katero pravo se uporablja v postopkih razveze zakonske zveze med zakoncema, ki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

Sodišča Gibraltarja bodo za zadeve, ki jih obravnavajo, vedno uporabila pravo Gibraltarja. Pristojna so za obravnavo razveze zakonske zveze, tudi če je bila zakonska zveza sklenjena v tujini, če:

ima eden od zakoncev na dan začetka postopka stalno prebivališče v Gibraltarju ali je imel eden od zakoncev običajno prebivališče v Gibraltarju eno leto neposredno pred navedenim dnevom.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 31/05/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.